

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspediceja, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 203.

V Ljubljani, v sredo 7. septembra 1887.

Letnik XV.

Pabrki.

III.

Ni nam na mislih pretresovati, je-li Koburžan prav naredil, ker je šel v Bolgarijo, ali ne. Splošno mi kot Slovani želimo, da bi kmalu že ponehal za nesrečni bolgarski narod čas nesrečnih poskušanj, ki grozi za stoletja oslabeti bratski nam narod.

Toda čudno se nam zdi, da bi Koburžan zato, ker je katolišk princ, ne mogel zapovedovati pravoslavnim Bolgarom; ali ni mar zagotovil pri svojem nastopu vsem verstvom enakih pravic?

Pred vsem pa: Kako se piše v tem dopisu o rimskem papeži Leonu XIII.?

Ali ni papež namestnik Kristusov? Ali ni on glava vsem katoliškim kristijanom? Kako smejo toraj in morajo sploh pisati o papeži glasila katolikov?

Dalje: Kako se tu piše o papeži Leonu XIII., o možu, kterege občuduje ves svet, tudi njegovi najhujši nasprotniki; kako se piše o posebnem zaščitniku Slovanov? Ali ni bilo eno njegovih prvih del slavna okrožnica o sv. Cirilu in Metodu? Ali ne vé dopisnik, kako častno omenja v tem pismu uprav ruskega národa, ki mu je, kakor sam veli, posebno pri sreči?

Ali je dovoljeno tako pisati v slovenskem glasilu o Leonu XIII., ki je kakor skrben oče zbral okrog sebe mnogobrojne zastopnike katoliških Slovanov in z žalostjo omenjal, da ne vidi še vseh Slovanov zbranih v cerkvi edinosti, v nadi pa končal svoj govor, da se bo to zgodilo na priprošnje sv. Cirila in Metoda? Naročil je pričujočim Slovanom: Ko pridete v svojo domovino, povejte rojakom, kako očetovsko ljubim vse Slovane, ves slovanski narod, ki je po previdnosti božji odločen v posebne namene.

Ali je dovoljeno tako pisati, recimo Rusu, o papeži, čegar okrožnice se po ukazu carjevem berejo po pravoslavni cerkvi?

Dalje: Ali je dostojno in slovenskega naroda vredno, da se v njegovih glasilih tako piše o papeži ob njegovi zlati maši, na katero se pripravlja, ne

rečem ves katoliški svet, temveč ves svet brez razločka v veri in narodnosti? Ali naj bo to zlato-mašniku darilo rimski stolici vedno zvestih Slovencev?

Zakaj bi bil blagoslov papežev naperjen proti vsemu Slovanstvu, in zakaj bi bilo to znamenje, česa se nam je še nadejati?

„Sicer pa blagoslov v politiki nima posebnega pomena...“ Kako dostojno zopet tu govori dopisnik o katoliških zakramentalijah! Tako se sploh smeši katoliška vera v listu, ki je nedavno proslavljal moža, ki je ob svoji zlati maši kot svojo oporoko priporočal svojemu narodu v prvi vrsti: katoliško vero, vdanost do rimske stolice! On ni priporočal vere sploh, ne one vere, kateri je zadesti, da njeniverniki verujejo v enega Boga, mar priporočal je živo, delavno, večno mlado vero katoliško.

Vprašam: Kdo pa je Slovenem ohranil njihovo narodnost? Ali ne v prvi vrsti katoliška cerkev, in zato ji ni bilo treba slovanske liturgije? Kam se v naših časih na Koroškem plaho skriva skoraj umirajoča naša narodnost? Ali ne najde uprav v cerkvi svojega varnega zavetja? Upamo tudi, da je cerkev za vselej trdno zavetje koroškim Slovincem. Kolikor časa se bo namreč Korošcem oznanjevala beseda božja v slovenskem jeziku, dotlej ni slovenskemu narodu izgubljena Koroška! Kakor hitro pa bi začeli koroški Slovenci po nepostavnih potih tirjati slovansko liturgijo in bi ne hodili v cerkev po vzgledu premnogih gorečnikov za slovansko liturgijo — tedaj bi kmalu za vselej utihnil slovenske besede glas na starodavnem, slovenskem Korotanu!

Zakaj piše dopisnik tako sovražno o Poljaki? — Ali Poljaki niso tudi Slovani? Ali morda zato, ker so katoličani? — Mi obsojamo vsak upor, tudi poljski, a da bi sovražili Poljake zaradi tega, ker se radi spominjajo svoje slavne preteklosti, to nam je tuje. Ali ne navdaja ravno spomin na slavno zgodovino vsak narod, da neumorno deluje za svoj obstanek?

Kdo naj zameri Slovincem, če se spominjajo svojega Sama, ali Hrvatom, ki se ponašajo s svojim Zvonmirom, ali Čehom, ki se borijo za svoje češko pravo, ali Srbom, Bolgarom in Rusom, ki so ponosni

na svojo zgodovino? Čemu toraj Poljakom očitati, kar pri drugih hvalimo? — Da take sanjarije več škodujejo Poljakom, nego koristijo, je gotovo, toda obsojati jih zaradi tega nikdo, tudi Rus, nima vzroka.

In kak je konec? Ali mu smem sploh pridejati kak komentar?

„Car je daroval 30.000 rubljev za katoliško katedralno cerkev v Varšavi, kaj se je dalo ali storilo za pravoslavno cerkev v Sarajevu?“ vpraša dopisnik. Gospóda, tu je vendar preveč žvepla. Kteri sedaj živečih vladarjev, vprašamo Vas, je radodarnější od našega blagega cesarja, ki ne prezira nobene vere, nobene narodnosti in prihiti na pomoč, kjerkoli je potreba?

In zadnje vrstice: „To pa lahko povem, da če se že v jedno mer pisari o tlačenju katolikov v Rusiji, bi mi utegnili obrniti sulico in tudi kaj jednacega pisati.“ Kaj hoče reči pisatelj s temi vrsticami? Na dan s pojasnili! Kdaj in kje se je v Bosni skrivil kak las pravoslavnim prebivalcem zaradi pravoslavja? Ako katoliška država ne preganja katolikov, je-li to greh?

In tem vrsticam pristavi dopisnik: Sapienti sat!

Mi pa pravimo: Ne le dosti, mar preveč, vse je bilo odveč. Da se tako misli in besede lepo beró v pravoslavnem ruskem listu, tega ne tajimo; da pa kar nič ni primerno katoliškemu, slovenskemu, avstrijskemu listu, o tem malokdo dvomi.

Neradi smo začeli pisati te vrstice, zato preradi končamo zatrjujoč, da smo storili le svojo dolžnost na korist milemu, katoliškemu in cesarju vedno vdanemu narodu slovenskemu, ker ne moremo mirno gledati, da na tujem živeč katolik ali razkolnik v slovenskem listu dela javno mnenje po svojem, narodu popolnoma tujem okusu. Te vrstice bodo morda izzvale ostro filipiko pod in nad érto, a tega se ne strašimo, akoravno naš list ni tiskan z „blagoslovljenimi črkami“. —n.

LISTEK.

Odlični Kranjci.

(Dalje.)

Belin Anton, roj. v Ljubljani 12. decembra 1804, posvečen 24. avgusta 1828. Umrl kot kanonik v Novem mestu 19. aprila 1870.¹⁾

Benkovič Janez, roj. v Ljubljani 1714, posvečen v mašnika l. 1742. od ljubljanskega škofa Sigmunda Feliksa pl. Schrottenbach „ad tit. arcis Thurn com. a Gallenberg.“²⁾ Od maja 1744 do julija 1747 je kapelanoval v Ljutomeru,³⁾ potem pa do julija 1748 pri sv. Križu na Murskem polju.⁴⁾ Meseca avgusta 1749 je prišel v Središče, kjer je služboval do marca 1751.⁵⁾ Od ondod je bil premeščen k Veliki nedelji, od tam pa leta 1754. v Lembah više Maribora, kjer je služil do 1756.⁶⁾ Od sept. 1760

do jul. 1762 je bil kapelan v Cirkovicah,¹⁾ pozneje pa pri sv. Lenartu v Slov. gor.

Brajer Štefan, subsidiarij Nakelski, roj. v Ljubljani l. 1735. in posvečen l. 1760.²⁾

Brecelj Janez, roj. v Ljubljani 7. junija 1772 je bil v mašnika posvečen pri sv. Andraši v Lavant. dolini dné 13. oktobra 1799. Kapelanoval je v Vojniku 1799—1800, pri Novi cerkvi 1800—1804, v Pišecah 1804, v Sevnici 1804—1810, v Braslovčah 1810—1811. Potem je bil l. 1811—1812. provizor na Rečici in še tistega leta kapelan pri sv. Križu pri Slatini. Dné 1. novembra 1812. je nastopil župnijo pri sv. Janžu na Peči, kjer je 26. sept. 1848. umrl.³⁾

Cordin Jožef, „Carniolus, Labacensis“ je l. julija 1751. postal vikarij pri sv. Juriji pri Rifniku. O priliki vizitacije l. 1775. je bil župnik v Lembergu in je dné 24. julija na stavljena vprašanja višjemu dijakonu sledeče odgovoril: „In hoc districtu est 24 annis. Parochus hic (Lemberg) 10 annis a Celsissimo dfeto tamquam Praeposito promotus et ad parochiam integram installatus, in qua etiam per

trienium Director in Monte dulci, qua Parochus fuit, ante Septennium vero circiter ablata illi fuit Directio Montis dulcis, et Tertialitas Eclesiosinae, eo tamen modo prout Decretum Dni Commisarii ad S. Georgi, um ddo 30. Junii 1868 exhibit. Et haec quidem est potissima causa et ansa jurgiorum et dissensionum inter Adm. R. D. Loci Parochum et Subsidiarium primarium in Monte dulci R. D. Mathiam Pierz, ac etiam inter Parochianos Lembergenses et memoratum D. Subsidiarium.“¹⁾

Černe Jernej, roj. v Ljubljani 12. avgusta 1780, posvečen 24. septembra 1802. Služboval je od 26. avgusta 1816 do 5. febr. 1817 kot provizor pri sv. Janžu v Razborji, poznej pa je bil župnik v Kostivnici, kjer je umrl 29. januarja 1847.²⁾

Faitl Gregor, ljubljčan je bil do l. 1748 dušni pastir pri sv. Ksaverji na Stražah.³⁾

¹⁾ Catalogus D. D. Parochorum et Cooperatorum Districtus Rudolphswertensis per Styriam Inferiorem ab Anno 1730 (rokopis).

²⁾ J. Orožen, IV., b. 106.

³⁾ J. Orožen, II., b. 106.

¹⁾ A. Koblar, I., 85.

²⁾ Knezoškofijski arhiv v Gradeu.

³⁾ Matrike fare Ljutomerske.

⁴⁾ Krstna knjiga sv. Križa.

⁵⁾ Matrike fare Središke.

⁶⁾ Knezoškofijski arhiv v Mariboru.

¹⁾ Matrike Cirkovske.

²⁾ A. Koblar, I., 127.

³⁾ J. Orožen, V., 319.

(Dalje prih.)

Trstenjakova slavnost v Slovenjem Gradci, 4. septembra 1887.

(Dalje.)

Z nekim čudnim čutom stopil je vsakdo v tiho sobico, v delavnico Trstenjakovo, v svetišče rajske Modrice, v katerem je že toliko izbornih, klasičnih spisov vsakovrstne vsebine zagledalo beli dan, v katerem se je čistila in vsemu svetu oznanjevala istinita zgodovina slovenske zemlje. Priprosto je svetišče. Niti zlata niti srebra ni v njem, a vendar sveto je vsakemu slovenskemu srcu — in sveto bo ostalo, dokler bo živel slovenski rod.

Akoravno je stanovanje jako prostorno, bilo je, žal! vendar premajhno, da bi obseglo vse deputacije. Kajti bilo jih je od vseh slovenskih strani.

Ko se prikaže slavljence, zadone navdušeni slava- in živio-klici. Gosp. dr. Josip Vošnjak stopi pred njega ter v ganljivih besedah razloži pomen velike slavnosti, h kateri je radostno privrel narod, da bi pokazal, kako čišla in spoštuje neprecenljive zasluge svojega ljubljence Davorina Trstenjaka. Ko pa ta sam prične govoriti, prikipi navdušenje do vrhunca. Iz njegovega govora smo pač jasno spoznali, kako on ljubi svoj narod. Kako je posvetil vse svoje orjaške moči njegovemu napredku, blagostanju, njegovi povzdigi in slavi! Kako se je pol veka potil in trudil, da bi slovenskemu ljudstvu prisijali v vsakem oziru zlati dnovi. Iz solz, ki so se lesketale v marsikterem očesu, se je lahko prepričal, da pa tudi narod vé ceniti njegovo plodonosno delovanje. Slava mu večna!

Potem predstavi dr. Vošnjak posamezne deputacije. Najprej „Hrvatske Matice“ zastopnika, g. prof. dr. Hojčiča, ki v daljšem, ognjevitom govoru slavi Trstenjaka, rekoč, da Trstenjaka ne šteje samo slovenski, temuč i hrvatski narod med svoje najzaslužnejše može, ker je nekda kot Ilir z mladeniško navdušenostjo delal za Jugoslovane vseh pokrajin. Zato naj sprejme čestitko, ki mu jo pošilja hvaležen narod hrvatski! Slavljence mu odgovori hrvatski, zahvaljuje se za priznanje.

Dr. Ivan Tavčar zastopal je „dramatično društvo“, dr. Vošnjak „pisateljsko društvo“, prof. Pleteršnik „Slov. Matico“. — Razven teh bile so deputacije (da samo nekatere navedemo) iz Št. Jurja na Ščavnici, rojstne župnije Dav. Trstenjaka; iz Št. Jurja na južni železnici, kjer je Trstenjak dlje časa župnikoval, poklonita se mu župan dr. Ipavc in Kavčič ter mu izročita krasno diplomu, s katero ga sprejmó St. Jurčani za svojega častnega meščana. Celjsko čitalnico zastopal je dr. Srnc. Bralna društva iz Št. Lovrenca na Rudolfovi železnici in iz Ribnice poslala sta deputaciji. Nadalje so se mu poklonili: Župnik Pogačnik v imenu koroške duhovščine, več duhovnikov iz Lavantinske škofije, Mariborski bogoslovci, „Ljubljanski Sokol“, „Savinjski Sokol“, kmetje Starotrške župnije itd. itd.

Izmed daril, ktere je slavljence prejel, naj navedemo samo prekrasno, pozlačeno srebrno kupo, ktero mu je darovalo „pisateljsko društvo“, in velikanski šopek, ktere ga so mu poklonila mestna in Starotrška dekleta. Kako priljubljen in spoštovan mora Trstenjak biti, se vidi tudi lahko iz tega, da so Slovenjgradčani, vedno zagrizeni nasprotniki našega naroda, v mnogobrojnem številu ali osebno, ali pa po listnicah čestitali slovenskemu učenjaku.

Po poklonitvi deputacij bil je skupni obed v Güntherjevi gostilni, ki je bila tudi premajhna, da bi bila vse vdeležence obsegla. Trstenjak, ki je sam goste s svojo navzočnostjo počastil, bil je pri vstopu gromovito pozdravljen.

Izmed napitnic veljala je prva presvitlemu cesarju. Napil je Nj. Veličanstvu slavljence. Po napitnici zapojó gostje stojé cesarsko pesem. Zatem napije Trstenjak raznim deputacijam in sploh vsem gostom. Njemu govoril je zdravico dr. Srnc. V njej je omenil, kako hvaležen je bivšemu svojemu profesorju na Mariborski gimnaziji. Od njega ni imel odličnejšega. Da je pa njegov nauk obrodil stoteren sad, pričajo imena mnogoterih njegovih učencev, ki so danes že slavni in za narod zaslužni možje. A bolj, kakor v svojem, mora sedaj napiti v imenu celega slovenskega naroda svojemu profesorju, vzornemu domoljubu, veleslavnemu učenjaku, svetovni celebriteti, Davorinu Trstenjaku! Z nepopisnim veseljem bila je zdravica sprejeta. Burni „živio“-klici so dovolj jasno to pričali. Daj mili Bog,

da bi se vresničile besede one pesmi, ki je sledila: „Tisoč kapljic, tisoč let — Bog Ti daj na svet živeti!“ — Živio!!

(Dalje prih.)

Einspielerjeva slavnost.

(Dalje)

37. Gradec: Slava velezaslužnemu zlatomašniku!

Scheinigg.

38. Gradec: Sveto služiš domovini; Bog daj dolgo srečno Ti živeti!

Cvenski.

39. Gradec: Prečastnemu jubilanu, profesorju Andr. Einspielerju, komorniku papeževemu želi srečo in blagoslov: Ad multos annos!

Predsednik Vincencijeve družbe.

40. Gradec: Katoliško konstitucionalno društvo v Gradcu častita prečastnemu jubilanu in papeževemu komorniku Andr. Einspielerju, vrlemu soboritelju za Boga, cesarja in domovino!

Tajnik.

41. Gradec: Tvoj odkritosrčni prijatelj in častilec Ti želi, da Bog blagoslovi Tebe in Tvoje delovanje v pismu, besedi in dejanji!

Simettinger.

42. Gradec: Društvo „Harmonia“ kliče slavljenemu jubilanu in velezaslužnemu somišljeniku slava!

Prof. Karl Zetter.

43. Idrija: Očetu koroških Slovencev, v borbi za pravico in napredek naroda svojega osivelemu, častitljivemu in neumrlému jubilanu trikratno srčni: Živio!

Idrijska čitalnica.

44. Jesenice: Neumornemu, nevstrašljivemu prvoboritelju za naroda pravice, slavnemu pisatelju, prečastitemu prezaslužnemu zlatomašniku: Slava na mnogaja leta! Njega častilec: Gromoviti Živio!

Narodnjaki Jeseniški. Gorenjsko.

45. Kamnik: Zadržan vdeležiti se jutrajšnje slavnosti v Svečah, iskreno častitam občespoštovanemu, mnogozaslužnemu zlatomašniku monsignoru And. Einspielerju, kojega naj Bog ohrani še mnogo, mnogo let cerkvi in narodu!

P. Salezij Pirc, benediktinec Šentpavelski.

46. Kamnik: Da v tužnem Gorotanu po dolgem zatiranji Slovenec ponosno stopa na dan, Tvoja je zasluga! — Slava vzoru duhovenstva, zlatomašniku Einspielerju! Slava prvoboritelju naroda slovenskega, njega modremu voditelju: Slava!

Lira.

47. Kamnik: Zlatomašniku Einspielerju, nevstrašljivemu branitelju narodnih svetinj, diki in ponosu slovenskega naroda kliče! Mnogaja leta!

Čitalnica Kamniška.

48. Kanal: Zlatomašniku in boritelju za katoliško stvar v imenu duhovščine celega kanalskega dekanata: Ad multos annos!

Fr. Vidic, dekan.

49. Kanal: Slavnemu boritelju v Gorotanu kliče navdušeno: Slava!

Čitalnica Kanalska na Goriškem.

50. Karlovac: Veseleč se slave dienoga domoljuba i književnika Andrije Einspielera, v kojem bratski narod slovenski štuje jednoga od svojih prvih sinova, kličem mu iz hrvatskoga Karlovca: Slava!

Levar, profesor, gimnazijalni veroučitelj.

51. Konjice: Kakor skala v morji, če tudi skoraj osamljen, boreč se za svete pravice zapuščenih bratov svojih, stojiš še vedno nepremakljiv na braniku Gorotanskem! Orjak si, nam vsem vzornik; spomin Ti bode večni! — Da bi vsaj iskrica redkega svetega ognja razplamtujoča plemenito Tvoje sree ogrela vsakega Slovenca, osoda naša bila bi nam milejša!

Dr. Prus, J. Modic, župnik in vsi Konjiški rodoljubi.

52. Konjice: Slovenci bivajoči na južnem hrbtu starodavnega Pohorja se presrečno radujemo redke slavnosti, ki jo obhajaš starosta koroških bratov, zato Ti kličemo: Još mnogaja leta! Živeli v Svečah zbrani gostje.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. septembra.

Notranje dežele.

Danes sešla se je na Dunaji *avstrijsko-ogerska carinska konferenca*. Iz Budimpešte došla sta na Dunaj k posvetovanju sekijski svetnik trgovinskega ministerstva Ivan Mihalovics, in sekijski svetnik finančnega ministerstva baron Štefan Andreanszky.

Kandidatura ministra Bacquehema v Krumlovu na Češkem je zelo razburila nemške vodje, in dokazuje, da je konservativni volilni odbor s tem pravo pogodil. Najbolj občutljivi ste „Deutsche Ztg.“ in „N. F. P.“, kojih zadnja piše: „Ako prevzame Bacquehem kandidaturo, potem je pretrgan pajčolan, ki je do sedaj pokrival svetu politično osebo trgovinskega ministra, potem vemo, da se ta gospod v ministerstvu Taaffejevem ne more ponašati z ono nepristranostjo, kakor naučeni minister Gautsch. — Tabor na bojnem polju pri Lipi prepovedalo je okrajno glavarstvo iz formalnih ozirov. Odbor vložil je drugo prošnjo, a to doletela je ista osoda, sedaj pa iz meritoričnih nagibov, češ, okrajno glavarstvo ne more dovoliti tabora pod milim nebom, ker bi pretela nevarnost, da se moti javni mir. Odbor taborov pa je vstrajen — vložil je zopetno prošnjo pri politični oblasti, da dovoli zborovanje na mestnem trgu v Češkem Brodu.

Vesti o nemirih v *Galiciji* bile so pretirane. V Kozino odposlani vojaki vrnili so se, ker so vsi kmetje Lankutskega okraja mirno izvršili novo cestno postavo. Tudi poročila, da so mnogo kmetov odveli v zapor, bila so neutemeljena.

Ogersko ministerstvo za promet izdalo je naredbo, da mora biti pri pošiljatvah, ki so poštnine proste, naslov napisan v madjarščini, ter podpira ta svoj ukrep s tem, da bodo potem mogli uradniki bolje soditi, ali je opravičeno oproščenje poštnine. Pač mora imeti minister čudne nazore o jezikovni enakopravnosti, ako pomislimo, da ste pod ogersko krono dve tretjini nemadjarških prebivalcev. Uradnik je za občinstvo, ne pa narobe. Kdo bo pri repu začel mesto pri glavi, ter trdil, da se morajo milijoni učiti edino zveličavne madjarščine radi nekoliko madjarških uradnikov, ki ne umejo dotičnega družega deželnega jezika! Toda kaj se bomo temu čudili, pogledjmo po svojih slovenskih pokrajinah, kjer vzlic pravičnim naredbam nismo mnogo na boljem.

Vnanje države.

Iz Carjegrada poroča se o *Bolgariji*: Turčija, Rusija, Nemčija in Francija postale so popolnoma složne, kako postopati proti Bolgarom. Tudi je mnogo upanja, da se bo tem velesilam pridružila Avstrija. Kakor hitro bodo privolile države, pozvala bo Turčija Koburžana, naj zapusti Bolgarijo za toliko časa, da potrdijo vse velesile njegovo volitev. Ako bi bil ta poziv nevspešen, odposlali bodo Artina Efendija in generala Ernrotha, in zapretili bodo Ferdinandu, da bodo zasedli ruski vojaki Bolgarijo, če ne bo spoštoval povelja vseh evropskih držav. Rusko zasedenje pa je le mogoče, če temu ne bo ugovarjala Avstrija. Turčija upa, da bo Ferdinand sprejel prvi predlog, Stambulova pa imenoval regenta ali generalnega poročnika. Le na ta način morete se sporazumeti Rusija in Avstrija, izimši zadnji slučaj, ker Avstrija ne bo nikdar potrdila Stambulova kot regenta. Ako države ne priznajo postavnosti Koburžanove vlade, tudi ne more biti veljaven tak vladen čin Ferdinandov.

Iz Petrograda poroča se poljskim listom, da namerava tudi *Rusija* nekako poskusno oboroženje. Vsi oni, ki so bili v letih 1876—79 na naboru, odpotovati morajo k svojim polkom. Med Odeso in Sebastopolom vršile se bodo vaje, kako hitro je mogoče vkreati in izkreati vojske na ladije. — V neki tiskarni ministerstva notranjih zadev tiskali so brošuro kneza Galicina. Pisana je odurno ter napada Francijo, češ, monarhistična Rusija nikdar ne more sklepati prijateljskih pogodb z broščevo-rudečo Francijo. Niti eden niti drugi narod ne strinja se z idejo zveze, ktero je zasledovala Katkovova politika.

Nemški cesar ne more se vsled svoje nezgode vdeležiti vojaških vaj pri Kraljevcih ter bo odposlal kot namestnika princa Albrehta. — O glavnem shodu v Trieru piše „K. V.“: „Člani Trierskega katoliškega shoda so lahko zadovoljni, kajti nasprotni listi so zelo razdraženi. Pričakovali smo to. Koliko so prej že pisarili, kako se bodo razne stranke sprle. Da se jim to upanje ni spolnilo, jim sveda ni posebno ljubo. Sedaj pa bodo naglašali, da so vodje pokrili nesložnosti s svojo diplomatično gibčnostjo. To je sicer velika pohvala vodjam, toda kdor je količkaj trezno opazoval zborovanje, reči mora, da so se malokedaj bistvena sklepanja tako gladko in samo ob sebi umevno vršila, kakor ravno pri tem shodu. — Kakor smo že večeraj povedali, nočejo priznati nemški listi svojega poraza pri pogajanju za rusko prijateljstvo ter trdijo, da so bile vse vesti o sestanku obeh vladarjev le izmišljene. O nemški politiki gledé Bolgarije in složnosti z Rusijo v tem oziru piše „N. A. Ztg.“: Vspesno mirovno delovanje ruši že tri leta Bolgarija in njen knez. Nemčija delati mora z vso svojo ve-

ljavo v evropskem svetu na to, da se pozovejo k redu ter ukroté častilakomni bolgarski knezi in ministri, ki so vedno pripravljene, da vržejo pogubno bakljo v Evropo. Nemóija ravnati se mora že zaradi spoštovanja do same sebe po Berolinskem dogovoru, ki sta ga prelomila Batenberžan in Koburžan. Predrzo in nevarno počenjanje Koburžanovo tolmačiti si moremo le tako, da je Ferdinand pristaš orleanistične politike. Evropska vojska predruháčila bi sedanje razmere v Franciji in Orleanisti mislijo, da njim na korist.

Italijanska pooblaščenca Luzatti in Ellena, ki sta hotela iti z Dunaja v *Francijo*, prosili so, naj odložita to potovanje za nekaj časa. Francoski vladni krogi niso menda nič kaj prijazni novi francosko-italijanski trgovinski pogodbi, zaradi tega pa se nočejo sedaj že pogajati z Italijo, ker stvar itak ni tako nujna. — Francija odpoklicala je svojega zastopnika iz Sofije, s tem korakom pa ni hotela grajati preteklosti, marveč le prijateljsko svariti, da naj v Sofiji resno sklenejo in potem tudi postopajo tako, kakor jim velevala Turčija in ostala Eropá. Zelo nevarno bi bilo za Bolgarijo, ko bi se hotela protiviti skupni akciji Turčije in družih velevlásti. Zmernosti in pameti treba je pred vsem Sofijski vladi.

V *Afganistanu* so vedno večje zmešnjave in brž ko ne razsajala bo kmalu tam ljuta vojska. V Petrogradu mudeč se afganistanski šejk Džemal-Eddin objavil je v listu „Novoje Vremja“ članek z napisom: „Nova dóba v afganistanskih dogodkih“. Rusijo opominja, naj odločneje postopa v tej zadevi. Ako se je posrečilo Ejubu kanu priti v Afganistan, zbrali se bodo brzo krog njega njegovi pristaši in Anglija pričela bo vojsko. Anglija bo zmagala in dobila velik vpliv v Afganistanu na kvar Rusije in veliko nevoljo domačinov, ki črtijo Angleže z dušo in telom. Če Rusija ne zasede Herata, najlepše pokrajine v srednji Aziji, in ne deluje proti Angliji, zgubila bo vso veljavo v Afganistanu, ker jej bodo očitali, da je bojazljiva.

Izvirni dopisi.

S Črnuč, 4. sept. (Posvečevanje nove cerkve.) Ker je naš kraj tako blizo Ljubljane, so pač redki slučaji, da bi Vam po časnikih poročali svoje novice. A danes je doživela naša duhovnjija veliko srečo in čast, da sem primoran vsaj nekoliko vrstice Vam poslati.

Vsa župnija se je že davno veselila današnjega dneva in ga težko pričakovala. In to po vsi pravici; kajti lepo cerkev imeti je čast in ponos za vsacega duhovnjijana posebej in za vse skupaj. Kako bi se ne veselili, ko višji pastir sami pridejo posvetit prelepi naš hram božji!

Že ranjki gospod župnik so toliko truda in denarja žrtvovali, da se je slednjič postavila krasna cerkev, na katero se bode z veseljem lahko oziral sleherni popotnik, ki pojde mimo po Dunajski cesti. Prezgodaj nam jih je Gospod k sebi poklical; niso mogli vsega zvršiti, kar so si bili namenili. Toda hvala Boga! dobili smo vrlega naslednika, časti vrednega gospoda, ki ga vsi ljubimo in spoštujemo. V svoji apostoljski gorečnosti so sedanji naš župnik, g. Ivan Kobiliča, precej, ko so se k nam preselili, s krepko roko lotili se dela tam, kjer so ga bili blagi ranjki popustili.

Krono prekrasnemu delu dveh župnikov pa so danes postavili premil. knezo-škof, ki so blagovoljno prevzeli vzvišeno in dolgotrajno opravilo — posvečevanje naše cerkve. Ob 8. uri se pripeljejo škof v spremstvu preč. g. dekana Križnarja in obeh kapelanov; streljanje in zvonjenje jih spremlja; na glavni cesti pa, kjer se pot zavije proti cerkvi, jih pričakajo časti naš g. župnik z drugo duhovščino, ki se je iz Ljubljane in bližnjih krajev v obilnem številu zbrala, da bi se vdeležila prelepe slovesnosti. Po pozdravu duhovščine nagovori mil. kneza belo oblečena deklica in jim podá krasen šopek, potem se slovesno pomika sprevod do župnije, kjer se škof z duhovniki napravijo za cerkveno opravilo. Obilno velikih in manjših mlajev, zastav in drugih olupšav po vasi in zlasti poleg cerkve je povikševalo to redko svečanost. Slavolokov bilo je šest.

Ne bom opisoval cerkvenih obredov, ki so ob cerkvenem blagoslovljenji običajni, ker so jako obširni in itak povsod enaki; le to moram omeniti, da sta pevski del č. patra Kalist in Angelik jako krepko in spretno zvrševala. Mil. gosp. knez pa so, čeravno je posvečevanje s sv. mašo čez poludne trajalo, stopili še na prižnico in v prelepem, do srca segajočem govoru z ozirom na praznik angeljev varuhov razlagali neskončno ljubezen božjo do nas in našo dolžnost ga ljubiti ne le z besedo ali s pobožnimi zdihljeji, marveč v dejanji spolnouvaje

zapovedi; posebno ganljiv je bil konec, ko so novo-posvečeno cerkev primerjali angelju varuhu, ki z visokim zvonikom kaže proti nebu, s zvonjenjem vabi k dobremu, k službi božji opominja itd.

Pri obedu v župniji je bil tudi okrajni glavar g. Mahkot. Domač g. župnik se s izbornimi besedami zahvali knezo-škofu za toliko milost, ki so jo danes skazali njegovim faranom; knez se prijazno zahvalijo in še posebej napijejo okrajnemu glavarju, ki z navdušenimi besedami odzdravi. Ob štirih so bile pete litanije v škofovi navzočnosti. Le prebitro se je približal čas, ko so nas ljubljene višji pastir zapustili. Pač ne zgine nikdar iz spomina Črnučanom ta slovesno-veseli dan!

Iz Mengša, 5. sept. (Dijaška gledališka predstava.) Naš narodno zaspani trg je zadnje nedeljo večer predramil izreden dogodek, namreč dramatična predstava, katero so priredili tukajšnji dijaki v prostorih g. župana Levca. Hektografovana povabila in velik boben so sklicali dovolj radovednega občinstva gledat mlade diletante. Pripravljen je primeren oder, pod katerim se dobro svira na gosli in drgne na bas, na odru pa nastopajo štirje dijaki srednjih šol z dvema devojkama. Nič napačnega, če se človek po tropični vročini dolzega dne še na večer malo pokuha v „novem teatru“ g. županove hmeljarne!

Pa naj govorim brez šale! Misel naših dijakov, katerih imena iz posebnega vzroka zamolčim, bila je izvrstna in vse hvale vredna, samo da bi se mlada gospóda poslužila tudi dostojnih sredstev. Treba je ljudstvu poduka in zabave, in domači dijaki, če imajo zmožnost, lahko v tem oziru med svojimi več storé, kakor drugi ljudje. Zmožnosti Mengiškim dijakom ne odrekam. Pokazali so jo pri tej predstavi, ko so izvrševali svojo nalogo izborna, če pomislimo, da je to prvi poskus. Ne le, da so se dobro naučili in precej čisto izgovarjali besede, ampak tudi igrali so z neko občudovanja vredno sigurnostjo. Ali, kar se pohvaliti nikakor ne more, je izbira iger. Izvolili so si namreč dve precej obširni igri: „Kje je meja?“ in „Dva gospoda pa jeden sluga“. Jaz bi pa pristavil: „Dve igri, pa ne za otroke!“ Obe igri ste burki in imate precej komičnih prizorov, ali jezik je robavsast; kjer pomanjka dovtipa, zabeljena je burka s kletvino, in po nepotrebnem pa še osoljena z neslastnimi besedami. Vem dobro, da po mestih le take predstave kaj veljajo, in da le ta „neslana“ sol privablja mlade kozice v gledališča; ali na kmetih čuti take reči, vpričo občutno sramožljivih kmetijskih deklet, in to iz ust mladoletnih dijakov in malih deklic, ki so ravnokar ostavile domačo ljudsko šolo — to je smela predrznost! Pokazalo je nad tem svojo zlovoljnost tudi sicer prizanesljivo občinstvo. Kakor je veselo in hvaležno pozdravilo vsak komični prizor, tako je nekako pomilovaje in zoprno skremžilo usta na zasmeh, kedar je bilo govorjenje o tekmejih itd. Pač bi bil moral kdo nezavestni mladini že prej ob skušnji povedati, da naj raje govori o žemljah, kakor o ženitvah. Lahko človek gleda opico, kedar moško vtakne pipo med zobe in začne puhati; grajati pa mora vsakdo, če popkarji očitno, pred ljudmi vsake starosti, začno govoriti o dvoboji.

Ker sem prepričan, da je mlada kri izbrala si taki igri bolj iz pomanjkanja presodnosti, kakor iz popačene volje — oprostim jo za danes, in o tem ne pomočim več peresa. Dijakom sploh pa samo rečem: Učite se takta in véдите, kaj pristóji vam, in ljudem, s katerimi imate opraviti. Vam pa, mladi moji prijatelji Mengiški: ako nam kaj skoro pripravite kako pošteno in primerno razveseljevanje, ki bo narodu blažilo srce in vedrilo duha, bodite mi srčno pozdravljeni! Mladinoljub.

S Pivke, 3. septembra. Nenavadno lepo in suho vreme ugaja tukajšnjim vojaškim vajam. Do 31. avg. so imele vaje posamezne brigade, a véčeraj so se pričele skupne vaje za obe diviziji. Dne 28. pretečenega meseca je prišel domobranec ogledavat FML. baron Waldstätten in se je vdeležil njihovih vaj tri dni; stanoval je v Slavini in se je v četrtek zopet odpeljal. Isti dan zvečer je došel v Postojino FZM. baron Kuhn, ki vodi in nadzoruje skupne vaje. Vrše se večidel med Postojino in Št. Petrom po grdem skalovitem svetu iztočno od velike ceste proti Javorniku. Véčeraj je prodiral ves voj od Postojine proti markiranemu sovražniku nad Žejami, in danes južna divizija od Št. Petra proti severni Postojinski čez Nemško vas. V grdem skalovju je padel véčeraj Celovski general Butterweck in si je zlomil roko nad komolecem. Jutri gré ves

voj v Postojinsko jamo. Hude vaje bodo še prihodnji teden v ponedeljek in torek, morda tudi še v sredo nekaj. Nadvojvoda Rainer pride v ponedeljek večer z nagličem v Prestranek, pregledal bo domobran, in se bo v torek vdeležil vaj.

Marsiktera mati in morda še več žen je v skrbéh, kakó se godí njihovim sinovom in možem domobrancem pod šotori poleg Slavine. Hudo in dobro, kakor se hoče. Hudo jim je bilo o prihodu, ker so morali biti v začetku večidel lačni in žejni. Kruha je manjkalo, in ljudomili človekoljubi so nastavili žemljice po 3 ali celo po 4 kr., namesto po 2 kr. Usmiljen Samarijan je od nekod pripeljal skazenega vina in smradljivega mesa, da so ga morali precej konfiskovati. Vode so dobili komaj malo čez tri litre za osebo za kuho, pomivanje, umivanje in pijačo vse skupaj, pa še tista je bila večidel kalna. Kdor se je kaj malega umil, ni imel kaj piti, in kdor je kaj malega pil, ni imel s čim se umiti. Slavinski otroci so pritisnili s puterščki in sodčki ter prodajali dobro čisto vodo po dva, tri ali celo štiri krajcarje liter, in se skušali, kateri bo več zaslužil, da si napravi hlače ali čevlje, i. dr.

Zdaj so od vseh vetrov prodajalci skupaj pritegnili, in zasuli bi šotorišče z dobrotami in sladnostmi svetá, ko bi vojaki hoteli jih poslušati in kupovati. Pritožujejo se, da je v šotorih ponoči mraz in podnevu vroče; a Boga naj hvalijo, da ni dežja in burje, kajti močilo bi jih, in burja bi jim marsiktero streho odnesla proti Osojam ter jih vprašala, kako gosto imajo tkane hlače in suknje? Zdaj toraj jim ni posebne sile, vode dobivajo tudi nekaj več, in če tudi ni vselej prav čista, je vendar zdrava in vžitna; na Pivki se še ni slišalo, da bi kdo od vode mrzlico dobil, ali drugače obolel. Ne bodite toraj v strahu matere, žene, sestre in bratje: kmalu bote zopet videli svoje slovenske domobrance domá zdrave in vesele!

Ormož, 2. septembra. Povsod čujejo se pritožbe, da je današnja šolska mladina zdatno bolj surova in razposajena, kakor pa je bila ona stare šole, ki se je še šibe bala. Tudi v našem okraji slišal boš pametne može tako trditi in edini vzrok temu je, ker so šibo odpravili iz šole. Kaj ne da, tega je že stvar vredna, da se tudi učiteljska konferenca ž njo peča, kar je dne 25. t. m. tudi storila. Obravnavala je zadevo v stavku: „Ali je resnična trditev, da je šolska mladina od dne do dne bolj nevljudna, in če je, kaj je vzrok tej prikazni, kako bi se dala vspešno odstraniti?“ Po daljši debati je modra gospóda sprejela sledeče: 1. Trditev, da bi bila današnja šolska mladina čedalje bolj nevljudna ali razposajena in da je to s a d nove šole, konferenca odločno zavrača. Ravno narobe je res, razdivjanost in odljudnost sta se zelo zmanjšali, odkar imamo nove šolske postave. — 2. Res se tu pa tam najdejo obžalovanja vredne izjeme, toda tiste niso nič novega in tudi niso pogostem, kakor so bile, predno smo imeli nove šolske postave. — 3. Marsiktere malopridnosti sedanja šola ne more zabraniti, ker ji manjka za to potrebnih pripomočkov. Tako šola, oziroma učitelj, ne more nič kaj prida, če se mu učencev osobno ustavi, če taisti zahaja med žganjarje, v beznice, na plesišča in druge veselice, kamor stariši dostikrat svoje otroke jemljó. Tukaj bi se moralo po postavnem potu nekaj ukreniti, da bi bili za take malopridnosti stariši dotičnih učencev odgovorni, da bi se njim moglo do živega povsod ondi, kjer so v nasprotju s šolo. — 4. Da se nrvnost ne bo izpodkopavala, potrebuje nova šola spretno izobraženih, značajnih učiteljev, dobrih šolskih postav, ktere naj se strogo izvršujejo. — 5. Za popolnoma zanikrne otroke naj se napravijo rešilnice (Rettungshäuser). — 6. Da se nrvnostna načela v šolski mladini tembolje vtrdijo, in da se nadaljevalno izobraževanje bolj pospešuje, naj se, kjer je tega resno treba, ne dovoljujejo nikake olajsave gledé obiskavanja šole, temveč naj se strogo zahteva osemletna šolska dolžnost, in pa nadaljevalni tečaj naj se ustanové. Gledé polajšav pri šolskem obiskovanju že bolj doraslih učencev izrazili so se zbrani modrijani tako-le: Polajšave, kakor jih dovoljuje državna postava z dne 3. maja 1883, so jako škodljive v oziru na ljudsko izobražbo sploh, kakor tudi še prav posebno za moralno vzgojo mladine. Zato bi bilo najbolje, odpraviti jih, ali pa jih vsaj kolikor moči omejiti. Otrok pri dvanajstih letih ni še za nobeno kmetisko delo kaj prida, (?) pač pa se mu ovira razvoj fizičnih moči, če se prezgodaj k delu priganja in se mu uniči morala ter zamori veselje do duševne

izobraženosti. — No, kaj takega ni bilo še kmalo slišati! Posebno novo je pa to, da bi se s tem morala uničevala, če stariši dvanajstletne otroke kmetškega dela vadijo. Škoda, da naučni minister ne vé za te strokovnjake. Po načelih teh se nikakor ne bodo odgojevali spretini in krščansko omikani kmetje, pač pa brezverski postopači.

Domače novice.

(Stoletnica) fare se bode 11. t. m., to je praznik sladkega imena Marijinega, praznovala na Brdu.

(V Trbovljah) se je ponesrečil v premogovih jamah delavec B. Ajdovec s Kranjskega nekje doma. Ogljenčev plin ga je tako omamil, da je padel nezavesten v tri metre globoko jamo, kjer se je hudo pobil.

(V okrajnošolski svet Celjski) je okrajni odbor poslal gg.: dr. Glantschnigg, dr. Schurbi, Lenko, Wilmer, Zottl. Učitelji so si zopet izbrali g. Brezovnika, učitelja v Vojniku. V sledečih dneh še se pričakuje imenovanje cerkvenega zastopnika in c. kr. okrajnošolskega nadzornika. Poslovanje imenovanega zastopništva v dosedanji sestavi končá 30. septembra.

(Celjski mestni zastop) sklenil je darovati 3000 goldinarjev podjetju lokalne železnice Celje-Velenje, ako bo tako dodelana, da bo mogoče 1. maja 1889 promet na njej pričeti.

(Z Dobrne) 5. sept. se nam piše: Tiste, ki naš kraj in tukajšnje razmere poznajo, bi zanimala sledeča črtica: K volitvi zastopnikov v krajnošolski svet je izmed 18 odbornikov prišlo jih 14. Ista vršila se je popolnoma prosto, brez vsake agitacije. Izbrani so gg.: Tratnik (nov) z 12, Zidar (nov) z 11, Dopisnik (star) z 11, Brauner (nov) z 10, Korenak (nov) z 8 glasi. — Kot zastopnik cerkve postavno vstopi veleč. g. dekan Gajšek. Krajnošolskega nadzorovalca bo imeval okrajnošolski svet, to službo je v minolem šestletji opravljal g. dr. vitez Heider. Šolo zastopal bo pa g. nadučitelj Voglar.

(V vodnjak) je skočil dné 24. avgusta 70letni slaboumni Vid Budja v Radoslavcih. Vodnjak je globok 19 sežnjev. Žena njegova ga je videla notri skočiti in je takoj začela klicati na pomoč. Sosed priteče in z ženo blaznega moža izvlečeta iz vodnjaka. Bil je še živ, toda padec v vodnjak ga je tako pretresel, da je čez osem ur umrl.

(Gradec) ni povsod enako zdrav. Najbolj zdrav je III. okraj, kjer je meseca julija na tisoč ljudi le 10 ljudi umrlo. V IV. okraji umrlo je na 1000 prebivalcev že 16, v I. 19, v II. 18 in v V. 27. III. in II. okraj imata največ vrtov, in menda vsled tega najboljši zrak; V. okraj „Gries“ pa ima največ premogovega dima in družega smradu, toraj pač ni čuda, če jih tu največ umrje.

(Za napravo parnega tramvaja) prosil je pri Tržaškem magistratu dovoljenja zastopnik strojne tovarne g. Aleš Vigolla. Izpeljati ga misli od trga pred južnim kolodvorom v Barkovlje. Če mu dovolijo, pravi, da bo dal iz lastnega premoženja 4000 glđ. za razširjanje vijadukta južne železnice ob Miramarski cesti. Kakor se čuje, je več kapitalistov v zvezi z Vigollo.

(Oddelek angleškega vojnega brodovja) pripelje 14. septembra v Trst, kjer se bode Angležem na čast priredila velika razsvitljava Vélikega trga in luke.

(Hrvatski sabor) je imel včeraj V. sejo. Predsednik M. Hrvat naznani, da je sod. stol Zagrebški vložil prošnjo, naj se mu dovoli sodnijska preiskava proti poslancema Turkalju in dr. Franku. Nato je sabor izvolil 13 stalnih odsekov. V adresni odsek so izvoljeni: dr. Ambruš, Nikola Cizrnkovich, Lav. Itthinger, Mirko Josipović, Josip Miškatovič, dr. V. Nikolić, Armin Pavić, dr. Fran Spevec, Ljudevit Vukotinič. Takoj po seji se je sestavil adresni odsek in izvolil predsednikom Vukotiniča, poročevalcem Jos. Miškatoviča. V petek ima adresni odsek prvo sejo, v kateri bo Miškatovič predložil načrt adrese.

(Ure in knjigotržci.) Dandanes so zlasti nemške knjigotržnice s svojimi „šundi“ začele svet kar poplavljati. Groznih romanov in drugih ničvrednih spisov kar mrgoli, kamor le človek pogleda. Ker pa roba za dober denar vendar le ni šla izpod rok, začeli so knjigotržci dodajati naročnikom takih

slabih izdelkov premije, bodisi ure, porcelanasto posodo, podobe ali kaj družega. Za premije je bilo navadno treba toliko doplačati, kolikor je bila slaba premija vredna, in naročnik je bil poleg tega še dostikrat osleparjen. Ministra notranjih zadev in trgovine sta pa sedaj tako razširjanje književnosti ostro prepovedala, ker se ne vjema z novo obrtno postavo. Kjer bode politična oblast toraj odslej kakega knjigotržca zasačila, da svojim „šauderromanom“ dodaja premije, ki ne spadajo v njegovo področje, ga bo ostro kaznovala.

Telegrami.

Sofija, 6. septembra. Obsedno stanje prenehalo bo pojuteršnjim. Vojaška komisija odpelje se danes v Budimpešto, da nakupi vojaške konje.

London, 6. septembra. „Reuterjevo“ izvestje poroča iz Kabula dné 24. avgusta: Govori se, da je prišel E j u b - k a n v Kushak. Sešel se bo tukaj s svojim tastom S i r d a r o m J a m s h e d i s o m, potem pa bo napadel Afganistan s pomočjo tastovega rodú.

Carigrad, 7. septembra. Vest uradno preklicana, da je Turčija načeloma pritrdila ruskemu zasedenju ter se sama zavezala odstraniti Koburžana celó s silo.

Carigrad, 7. septembra. Turčija bajé ne želi, da bi Avstro-Ogerska, Italija in Anglija sprejela ruske predloge. — Bolgarski izseljenci trdijo, da je Rusija formalno obljubila, napraviti konec bolgarskemu vprašanju do konca oktobra, ako treba tudi s zasedenjem.

Exeter, 5. septembra. V novem gledišči pričelo je goretí ob polu 11. uri zvečer: predno je pretekla ena ura, bilo je celo poslopje uničeno. Več ko sto ljudi našlo je smrt pod razvalinami. Predstavljali so melodramo „Ramany Rye“. V četrtem dejanji pal je naenkrat zastor, v istem trenutku pa so tudi že švigale iskre po celem gledališči. V petih minutah prihitela je požarna bramba, a pomagati mi ni mogla nič. Ponesrečenci bili so večinoma zmečkani in zadušeni po prehodih in stopnicah iz galerije. Ogenj nastal je pri kulisah, kjer je začel goretí kos sukna.

Umrli so:

5. septembra. Janez Misič, mestni ubog, 47 let, Karlovska cesta št. 7, jetika.

V bolnišnici!

3. septembra. Marija Semen, gostija, 74 let. Marasmus.

Tuji.

5. septembra.

Pri **Mattu**: A. Skibbe, trgovec, iz Nemčije. — Mamroth, trgovec, iz Nemčije. — Dr. Mamroth, časninar, z Dunaja. — Dr. A. Millanich, odvetnik, z Dunaja. — B. Mittler, potovalec, z Dunaja. — G. Rieder, stotnik, iz Grada. — J. Obad, posestnik, iz Zagreba. — Wittrisen in Goldschmidt, zasebnika, iz Trsta. — V. Bartosch, uradnik mornarice, iz Reke. — T. Hajdinovič, zasebnik, iz Gradiške.

Pri **Stona**: Fr. Herdweg, tovarnar, s soprogo, iz Nemčije. — F. Ternigg, uradnik, s soprogo, z Dunaja. — Abramovicz, Kondela, Gausnitz, Weiss, Mendl, Popper in Miksche, trgovci, z Dunaja. — Dr. Kleinschmidt, odvetnik, s soprogo, iz Nemčije. — L. Schimmerling, zasebnik, iz Avstrijskega. — K. Hartmann, trgovec, iz Grada. — H. pl. Novak, zasebnica, s hčerjo, iz Zagreba. — M. Pretner, zasebnica, iz Ptuj. — M. Videmšek, župnik, od Bele cerkve. — A. Walland, trgovec, s Štajarskega. — A. Zanolo, trgovec, z družino, s Štajarskega. — J. Armtling, zasebnik, iz Italije. — M. Vocari, zasebnik, iz Italije. — Rossi, Bambo, Sandri, zasebniki, iz Trsta. — T. Schilling, stotnik, z družino, iz Gorice. — P. Prodan, trgovec, iz Italije.

Pri **Bavarskem dvoru**: K. Gaiser, inženir, z družino, z Dunaja. — V. Sedlak, zasebnica, s soprogo, z Moravskega. — J. Arko, pek, iz Kočevja.

Pri **Južnem kolodvoru**: J. Uranitsch, zasebnik, s soprogo, z Dunaja. — H. Platzer, načelnik postaji, s soprogo, iz Bidova. — K. Francel, zasebnica, iz Beljaka. — J. Mandrusich, katehet, iz Trsta. — J. Ballis, trgovec, iz Vrhnike.

Pri **Virantu**: P. Fleischmann, učitelj, iz Kranjskega. — J. Sedlak, učitelj, iz Kropa. — A. Kunstek, trgovec, s soprogo, od Št. Vida. — Reven, posestnik, z družino, od Zavišane.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mojzine na 24 ur v mm
		srakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		735.68	+16.0	brezv.	megla	
6. 2. u. pop.		734.62	+24.4	sl. vzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.		734.84	+19.4	brezv.	„	

Zjutraj megla, čez dan jasno. Srednja temperatura 19.9° C, za 6.1° nad normalom.

Dunajska berza.

(Telegrafično poročilo.)

7. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 20 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 70 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ 50 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 20 „
Akcije avstr.-ogerske banke	884 „ — „
Kreditne akcije	282 „ 70 „
London	126 „ 05 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 96 „
Cesarski cekini	5 „ 93 „
Nemške marke	61 „ 55 „

Tržne cene

dné 7. septembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 17	Špeh povojen, kgr.	— 64
Rež,	4 22	Surovo maslo,	— 90
Ječmen,	3 25	Jajce, jedno	— 2
Oves,	2 60	Mleko, liter	— 8
Ajda,	2 74	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	4 06	Telečje	— 52
Koruza,	4 55	Svinjsko „	— 60
Krompir,	2 41	Koštrunovo „	— 36
Lečn,	11 —	Pišaneč	— 45
Grah,	12 —	Golob	— 17
Pižol,	10 —	Seno, 100 kgr.	2 05
Maslo,	1 —	Slama,	1 69
Mast,	— 66	Drva trda, 4 mtr.	6 40
Špeh svež,	— 60	„ mehka, „	4 10

ŽELODČEVA ESENCA lekarja Piccoli-ja v Ljubljani.

To zdravilo napravljeno je po navodu, kojega je priobčil c. k. vladni svetnik in deželno-zdravstveni poročevalec za Kranjsko, g. dr. Emil vitez Stöckl. Izvrstnost esence potrjujejo zelo učeni zdravniki in tisočero ljudi, ki so jo rabili; ozdravlja želodčne in telesne bolezni, posebno pa zaprtje, vrančne in jetrne obolezosti, kakor tudi hemoroide ali zlato žilo. Želodčno in prehajalno mrzlico in je najboljšo sredstvo zoper gliste pri otrocih.

Izdelovatelj pošilja jo v zabojčkih po 12 steklenic za 1 glđ. 36 kr. po poštnem povzetju. Poštnino trpé p. t. naročniki.

V steklenicah po 10 kr. samo v Piccoli-jevi lekarni „pri angelju“ na Dunajski cesti v Ljubljani. — V steklenicah po 15 kr. v Rizzoli-jevi lekarni v Novem mestu in v mnogih lekarnah na Štajarskem, Koroskem, v Primorji, Tirolih, Trstu, Istriji in Dalmaciji. (9)

Katoliška Bukvarna

v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

- Andree, Allgemeiner Hand-Atlas* in 120 Kartenseiten mit vollständigem Namenverzeichnis. 2. Auflage. 12 zvezkov à glđ. 1.24
- Caussette, Manresa für Priester.* Ausführliche Exercentienvorträge. 2 zvezka . glđ. 4.03
- Deharbe's Katholischer Katechismus für Kinder* in catechetischer Lehrweise erklärt glđ. 3.35
- Hartmann, Repertorium Rituum.* Uebersichtliche Zusammenstellung der wichtigsten Ritualvorschriften für die priesterlichen Functionen. 5. Auflage glđ. 7.44
- Lehmkuhl, Compendium theologiae moralis.* Editio altera glđ. 4.34
- Schepers, Alfons M. von Liguori* in seiner Mission als Heiliger, Ordensstifter u. Kirchenlehrer glđ. —.62
- Schott, Die Wunder von Lourdes.* 18 zvezkov à glđ. —.25

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V **Novomesto** vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V **Lukovce** preko Domžal vsak dan ob 1/7 zjutraj.

V **Kočevje** preko Velikih Lašč vsak dan ob 1/7 zjutraj.

V **Kamnik** vsak dan ob 1/5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V **Polhov Gradec** in na **Dobrovo** vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 1/5 popoldne poleti, ob 2 pozimi. Na **Ig** ob 1/5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz **Novoga mesta** vsak dan ob 2 popoldne.

Iz **Lukovce** vsak dan ob 4. uri 15 min. popoldne.

Iz **Kočevja** vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz **Iga** vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz **Kamnika** vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz **Polh. Gradca** in **Dobrovo** vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.